

SAMMANFATTNING

Den 4 december 2014 körde en buss av riksväg 27 mellan tätorterna Tranemo och Gislaved i Västra Götalands län. Bussen välte mot vägens ytterslänt och gled på sin vänstra sida cirka 60 meter. I bussen fanns 57 passagerare. Föraren och en passagerare omkom. Många av passagerarna skadades, varav flera allvarligt. Det har kunnat konstateras att bussens förare, strax innan olyckan, drabbades av en plötslig hjärnblödning och förlorade kontrollen över fordonet.

De passagerare som skadades mest allvarligt var de som satt på bussens vänstra sida. När bussen gled på sidan mot vägens ytterslänt krossades fönsterrutorna, varefter stenar och jord kom in i bussen och orsakade allvarliga personskador. De övre infästningarna av bussens säkerhetsbälten var placerade mellan sätena. Det gjorde att de passagerare som satt i den vänstra fönsterraden kunde falla ur bältet med överkroppen och ned mot marken. Två personer fick armarna i kläm mellan bussen och marken. Majoriteten av alla i bussen använde bälte, vilket bland annat medförde att ingen av de som satt på bussens högra sida fick allvarliga skador.

Vägen var nio meter bred och hade en hastighetsgräns på 90 km/tim. Den var inte mötteseparerad. Enligt haverikommissionens bedömning hade vägen trafiksäkerhetsbrister i form av att innerslänten var alltför brant, att det fanns oeftergivliga föremål inom vägens säkerhetszon, och att den tillåtna hastigheten inte var anpassad till dessa förhållanden.

Räddnings- och sjukvårdsinsatsen blev omfattande men genomfördes i allt väsentligt på ett effektivt sätt. Cirka 90 minuter efter olyckan hade alla evakuerats från bussen. Haverikommissionen har dock konstaterat att viss förvirring uppstod hos mottagande sjukvårdsinrättningar på grund av att olika system för prioritering av skadade användes under olika skeden av insatsen utan att detta tydligt framgick.

Säkerhetsrekommendationer

Transportstyrelsen rekommenderas att:

- inom ramen för sitt internationella arbete verka för att kraven på bältesinfästningen för passagerarsäten i bussar utvecklas i syfte att minska risken för att passagerare som sitter i fönsterrader kan falla ur den övre delen av bältet och ut ur bussen om den välter eller vältar. (RO2015:02 R1)
- inom ramen för sitt internationella arbete verka för en utveckling av testförfarandet för sidostabilitet för bussar, så att olika lastförhållanden beaktas i syfte att göra testförfarandet mer verklighetsanpassat. (RO2015:02 R2)

Trafikverket rekommenderas att:

- överväga om det systematiska arbetssätt som föreskrivs i vägsäkerhetslagstiftningen i större utsträckning kan användas även vid det trafiksäkerhetsarbete som rör andra statliga vägar än TEN-T-vägnätet, och särskilt för riksvägar med en hastighetsgräns på 90 km/tim och fordonsmängder om 4 000 fordon per dag eller mer. (RO2015:02 R3)

Socialstyrelsen rekommenderas att, i samråd med Sveriges kommuner och landsting:

- ta initiativ för användning av en enhetlig nationell standardmetodik för prioritering bland skadade på en olycksplats (triage). (RO2015:02 R4)